

KLAGANDE

Skatteverket

MOTPART

Frans Tollesson, 20211210-0231

Vårdnadshavare: Olle Holst Ussing och Frida Tollesson

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 17 mars 2022
i mål nr 4277-22, se bilaga A

SAKEN

Förnamn

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Skatteverket yrkar att kammarrätten, med ändring av förvaltningsrättens dom, fastställer Skatteverkets beslut den 7 februari 2022, och anför bl.a. följande.

Enligt Skatteverkets bedömning kan namnet Tolle antas leda till obehag för bäraren och bli en belastning för honom under uppväxten. Bedömningen av vad som utgör obehag är subjektiv och ska göras ur den enskildes synvinkel. Större försiktighet bör också iaktas när det är fråga om en underårig sökande än när en vuxen person ansöker. Det är därför viktigt att barn inte tilldelas kuriösa eller frånstötande förnamn som blir en belastning för dem under uppväxtåren, innan de själva får rätt att byta sitt förnamn (se prop. 2015/16:180 s. 120).

Ordet ”tolle” är ett etablerat och allmänt känt skånskt dialektalt ord som betyder en klump eller korv med avföring. Förnamnet Tolle kan därför antas leda till obehag för barnet som ska bära det, vilket också har konstaterats i flera förvaltningsrättsavgöranden. Det rör sig visserligen om en dialektal betydelse men betydelsen är etablerad. Det är svårt att hävda att ordets betydelse inte är spridd till mer än ett visst geografiskt område i Sverige; information om betydelsen kan hittas på ett enkelt sätt. Risker för att förnamnet Tolle i sig leder till obehag för barnet kan inte heller anses minska eftersom barnet bär Tolleson som efternamn; det rör sig nu om fråga om förnamn och prövning sker enligt 28 § lagen (2016:1013) om personnamn.

Olle Holst Ussing och Frida Tolleson bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. De vill sitt barns bästa. Om de trodde att namnet kunde leda till obehag skulle de inte vilja ge sonen detta namn. Om namnet skulle visa sig ge honom negativa upplevelser skulle de inte tveka att ändra eller ta bort namnet. Enligt deras uppfattning kan inte namnets dialektala betydelse anses vara allmänt spridd, ens bland personer med skånsk bakgrund. Det förefaller också godtyckligt att rikta in sig på vissa namn,

och inte andra. Vissa i Sverige vanligt förekommande namn har andra, ibland grovt förolämpande, betydelser på t.ex. engelska, som behärskas av de flesta svenskar. Att de förvägras ge sonen ett mellannamn efter hans gammelmorfar, då dessutom namnet redan delvis finns i hans efternamn, är tragiskt. Omständigheterna bör vägas in vid bedömningen – rätten att bevara familjetraditioner och namn som finns i vår kultur.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Utgångspunkter för prövningen

Olle Holst Ussing och Frida Tolleson ansökte om att deras son ska få förvärva förnamnen Frans Fred Tolle. Skatteverket beslutade att registrera Frans Fred, men avslag namnet Tolle.

Frågan i målet är om namnet Tolle får förvärfvas som förnamn för ett barn.

Av 28 § lagen (2016:1031) om personnamn framgår att endast namn som inte kan väcka anstöt, kan antas leda till obehag för den som ska bära namnet eller av någon annan anledning är olämpligt får förvärfvas som förnamn.

Kammarrättens bedömning

Liksom förvaltningsrätten bedömer kammarrätten att namnet Tolle varken är ägnat att väcka anstöt eller språkligt olämpligt som förnamn. Frågan är då om det kan antas leda till obehag för bäraren. Skatteverket har härvid återgett vad som framgår av förarbetena till bestämmelsen.

Den valfrihet som bör tillerkännas den enskilde vid val av förnamn bör vara omfattande, vilket också Högsta förvaltningsdomstolen har fastslagit (HFD 2019 ref. 57). Det ska finnas tungt vägande skäl för att begränsa denna

valfrihet. Lagstiftaren har dock uttalat att större försiktighet ska iakttas i bedömningen när det är fråga om barn. Även i sådana fall måste det enligt kammarrättens mening vara fråga om skäl av icke ringa substans för att ett namn inte ska godkännas.

Det saknas i och för sig skäl att betvivla Skatteverkets uppgift om att den dialektala betydelsen av ordet ”tolle” är allmänt etablerad, även om den kanske inte är känd av somliga inom dialektområdet. Dock bär många personer namn som de, i synnerhet under uppväxten, har upplevt kan ge upphov till oönskade kommentarer eller tillmälen från andra. Det kan röra sig om ovanliga namn, kanske sådana som är ovanliga bara i personens generation, om utländska, svåruttalade namn, eller om namn som lätt kan förvrängas till något obscent eller löjeväckande. I dag är namnfloran både bland barn och vuxna så heterogen att vanan vid, respektive acceptansen för, ovanliga namn torde vara betydligt större jämfört med bara för några decennier sedan. I detta perspektiv förefaller namnet Tolle inte vara så apart eller på annat vis belastat eller olämpligt att risken för att bäraren ska uppleva obehag skulle vara särskilt framträdande.

Enligt kammarrättens mening kan – och bör – hänsyn vidare tas till den kontext som namnet uppträder i; det enskilda namnet förekommer inte som en ensam entitet, utan i detta fall som ett tredje förnamn – inte som tilltalsnamn – samt tillsammans med ett delvis likalydande efternamn, som personen redan bär. Föräldrarnas uppgifter om namnets tidigare förekomst inom familjen och de därav följande motiven till namnvalet bör också vägas in vid en helhetsbedömning. Även dessa omständigheter har nämligen betydelse för huruvida det kan antas att namnet riskerar att vålla bäraren obehag.

Mot denna bakgrund anser kammarrätten att Frans Fred får förvärva namnet Tolle som förnamn. Skatteverkets överklagande ska således avslås och förvaltningsrättens dom stå fast.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Magnus Schultzberg
kammarrättsråd
ordförande
referent

Gunilla Berendt
kammarrättsråd

Linnea Löfdahl
tf. assessor

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 13

DOM
2022-03-17
Meddelad i Stockholm

Mål nr
4277-22

KLAGANDE

FRANS Fred Tolleson, 20211210-0231

Vårdnadshavare: Frida Tolleson
Ombud: Olle Holst Ussing

MOTPART

Skatteverket

ÖVERKLAGAT BESLUT

Skatteverkets beslut 2022-02-07

SAKEN

Personnamn

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet och beslutar att Frans Tolleson ska få förvärva förnamnet Tolle.

YRKANDEN M.M.

Skatteverket har beslutat att inte registrera förnamnet Tolle för Frans Tollesson (Frans). Som skäl för beslutet angavs att Tolle inte är ett lämpligt förnamn eftersom det är ett dialektalt ord för avföring och därför kan innebära obehag för bäraren.

Frans yrkar att förnamnet Tolle godkänns och anför bl.a. följande. Namnet finns redan i hans efternamn och om anstöt kan väckas sker det redan därigenom. Ett mellannamn kommer inte att göra någon skillnad. Vidare har han fått namnet från sin gammelmorfar Tolle Tollesson som är en av de viktigaste personerna i hans mammas liv. Det faktum att namnet på något enstaka ställe i Sverige kan väcka anstöt påverkar inte honom eftersom hans familj bor i Stockholm och avser att bo kvar där.

Skatteverket anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet är om Frans ska få förvärva förnamnet Tolle.

Av 28 § lagen (2016:1031) om personnamn framgår att endast namn som inte kan väcka anstöt, kan antas leda till obehag för den som ska bära namnet eller av någon annan anledning är olämpligt får förvärvas som förnamn.

Förvaltningsrätten bedömer inledningsvis att namnet Tolle varken kan väcka anstöt eller språkligt är olämpligt som förnamn. Avgörande för frågan i målet är därför om namnet kan antas leda till obehag för Frans.

Av förarbetena (prop. 2015/16:180 s. 120) framgår bl.a. följande.

Bedömningen av om ett namn väcker obehag ska göras ur den enskildes

synvinkel. En vuxen person som ansöker om att få ett visst förnamn får i regel antas ha gjort klart att han eller hon inte känner obehag inför att bära det aktuella namnet men när det gäller barn finns det skäl att iaktta större försiktighet. Det kan vara svårt för ett barn att hantera negativa synpunkter från omgivningen och det är därför viktigt att de inte tilldelas kuriösa eller frånstötande namn som blir en belastning under uppväxtåren, innan de själva får rätt att byta sitt förnamn.

Bedömningen av om namnet Tolle kan antas leda till obehag för Frans ska således göras ur hans synvinkel. Eftersom han är ett barn kan han inte själv ta ställning till detta utan det får prövas om namnet kan antas bli en belastning för just honom under hans uppväxtår.

Förvaltningsrätten bedömer att det saknas skäl att ifrågasätta att ordet tolle är ett dialektalt ord för avföring. Denna betydelse har medfört att det i flera fall har bedömts att förnamnet Tolle kan antas leda till obehag för bäraren (se t.ex. Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 1 september 2021 i mål nr 22417-21). Till skillnad från vad som var fallet i dessa mål ingår dock ordet tolle redan i Frans efternamn. Eftersom nu aktuell bedömning ska göras ur bärarens synvinkel bedömer förvaltningsrätten att denna omständighet minskar risken för att förnamnet Tolle i sig leder till obehag för Frans under hans uppväxtår. I samma riktning talar i viss mån det faktum att namnet enligt ansökan inte ska användas som tilltalsnamn.

Vidare har det enligt förvaltningsrättens bedömning inte kommit fram att den dialektala betydelsen av ordet tolle är allmänt känd bland personer som inte talar den aktuella dialekten, vilket får anses medföra att risken för obehag för bäraren minskar. Detta gäller i viss mån särskilt ur Frans synvinkel, dels eftersom han för närvarande inte bor i den del av landet där den aktuella dialekten talas, dels eftersom det framstår som antagligt att han inte kommer att flytta dit under sina uppväxtår. Det faktum att sökningar på internet kan

medföra att den dialektala betydelsen uppmärksammas bland personer i Frans uppväxtmiljö innebär inte att den är allmänt känd. I denna del konstaterar förvaltningsrätten att även vanligt förekommande svenska namn kan ha en nedsättande betydelse, på t.ex. ett utländskt språk, som inte är allmänt känd men som kan uppmärksammas på motsvarande sätt.

Förvaltningsrätten konstaterar även att namnet Tolle till sin konstruktion är av förnamnskaraktär på samma sätt som vedertagna smeknamn som Rolle, Tobbe och Ville. Detta innebär att namnet inte kan antas leda till obehag för Frans på grund av att det utifrån svenskt språkbruk inte liknar ett namn.

Beaktat att den dialektala betydelsen av ordet tolle inte kan anses allmänt känd annat än i en viss del av landet, att ordet i vart fall kommer att ingå i Frans efternamn och vad som har anförts ovan om namnet Tolles konstruktion bedömer förvaltningsrätten att det inte kan antas att namnet kommer att leda till obehag för Frans. Överklagandet ska därför bifallas på så vis att Frans ska få förvärva förnamnet Tolle.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-03).

Axel Wahlund
Förvaltningsrättsnotarie

Nämndemännen Gunilla Andréasson, Karin Guldbrand och Bertil Oppenheimer har också deltagit i avgörandet.